

אור דוד

פרשת שבוע	כניסת שבת			יציאת שבת			גיליון מספר	מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו
	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון		
מקץ	15:59	16:16	16:14	17:14	17:16	17:17	24	

דבר בעיתו מה טוב - מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל

א' טבת: טז ויעשו כן בני הגולה ויבדלו עזרא הכהן אנשים ראשי האבות לבית אבתם וכלם בשמות וישבו ביום אחד לחדש העשירי לדריוש הדבר: יז ויכלו בכל אנשים ההשיבו נשים נכריות עד יום אחד לחדש הראשון: יח וימצא מבני הכהנים אשר השיבו נשים נכריות מבני ישוע בן יוצדק ואחיו מעשיה ואליעזר ויריב וגדליה: יט ויתנו ידם להוציא נשים ואנשים איל צאן על אשמתם: כ ומבני אמר חנני וזבדיה: כא ומבני חרם מעשיה ואליה ושמעיה ויחיאל ועזיה: כב ומבני פשחור אליועני מעשיה ושמעאל נתנאל יוצדק ואלעשה: כג ומן הלויים יוצדק ושמעי וקליה הוא קליטא פתחה יהודה ואליעזר: כד ומן המשררים אלישיב ומן השערים שלם וטלם ואורי: כה ומישכאל מבני פרעש רמיה ויזיה ומלכיה ומימן ואלעזר ומלכיה ובניה: כו ומבני עילם מתניה זכריה ויחיאל ועבדי וירמות ואליה: כז ומבני זתוא אליועני אלישיב מתניה וירמות וזבד ועזיזא: כח ומבני בבי יהונתן חנניה זבי עתלי: כט ומבני בני משלם מלוק ועדיה ישוב ושאל כתיב ירמות ורמות: ל ומבני פחת מואב עדנא וכלל בניה מעשיה מתניה בצלאל ובנוי ומנשה: לא ובני חרם אליעזר וישיה מלכיה שמעיה שמעון: לב ובנימן מלוק שמריה: לג מבני חשם מתני מתתה זבד אליפלט ורמי מנשה שמעי: לד מבני בני מעדי עמרם ואואל: לה בבניה בדיה כתיב כלהי כלוהו: לו ובניה מרמות אלישיב: לז מתניה מתני כתיב ויעשו ויעשי: לח ובני ובנוי שמעי: לט ושלמיה ונתן ועדיה: מ מכנדבי ששי שרי: מא עזראל ושלמיהו שמריה: מב שלום אמריה יוסף: מג מבני נבו ויעיאל מתתיה זבד זבינא כתיב ידו יואל בבניה: מד כל אלה כתיב נשאו נשאו נשים נכריות ויש מהם נשים וישימו בנים:

(עזרא י, טז-מד)

(פסוק טז)

מר"ן **בן איש חי** - הלכות חנוכה שנה ראשונה

כ. נר חנוכה מדליק קודם נר שבת, ואע"פ שהאיש הוא המדליק נר חנוכה והאשה מדלקת נר שבת, תמתינן אשתו שלא תדליק נר שבת עד שידליק הבעל נר חנוכה, ויש בדבר זה טעם ע"פ הסוד כנזכר בדברי רבינו האר"י ז"ל שאם ידליקו נר שבת קודם, עושה פגם חס ושלום, מיהו אם השבת הוא בליל שביעי או שמיני שיש נרות הרבה והאשה רוצה למהר מחמת הזמן שלא נשאר עת מרווח, אז תוכל להדליק נר שבת אחר שהדליק הבעל נר אחד בלבד ולא תמתינן עד שידליק הכל, וצריכין להזהר בערב שבת שיתפלל מנחה ואח"כ מדליקין, ולא יעשה מנהג בורים שמדליקין נר חנוכה ואח"כ מתפללים דהוי תרתי דסתרי:

כא. במוצאי שבת בבית הכנסת מדליקין נר חנוכה ואח"כ מבדילין, אבל בבית מבדיל ואח"כ מדליק נר חנוכה וזו הדרך הנכונה יותר:

כז. צריכין הנשים להזהר שלא יעשו מלאכה בעוד שהנרות של חנוכה דולקות כי כן קבלו עליהם מזמן קדמון ומפורש ב"בית יוסף" וב"לבוש" טעמים על מנהג זה, ואנא עבדא אמרתי טעם ע"פ הסוד כי מצינו מפורש בדברי רבינו האר"י ז"ל בשער הכונות שיש תוספת קדושה אל המלכות העליונה בחנוכה כמו ענין ראש חודש, דבחנוכה מקבלת הארותיה מן ההוד ע"י עצמה שלא ע"י בחינת התפארת, שאינה טפילה אל בחינת התפארת כמו בימי החול, ולכן מאחר שהנשים מושרשים הם במלכות שיש לה תוספת בחנוכה, על כן עשו תוספת לעצמן באיסור עשיית מלאכה להתקדש בכך בשעת הדלקת הנרות דוקא והוא טעם נכון בעזרת השם יתברך: וכתב בשולחן גבוה ראוי שיזהרו הנשים שלא לעשות כבוד ומעשה מחט וכן שאר מלאכות ביום ראשון וביום אחרון של חנוכה וכמו שכתוב בראש חודש יעוין שם, ועיין מועד לכל חי סימן ז"ך אות ס"ה יעוין שם וכך אני דורש בציבור שטוב להזהר בזה, ורק לאותם הנשים שפרנסתם ע"י מלאכה אין להחמיר בזה, ושאלתי להרב הגאון החסיד מהר"א מני נר"ו להודיעני מנהג עיר הקודש תוב"ב בדבר זה וכתב לי שמנהגם לעשות

מלאכה בכלל מימי חנוכה, אמנם יש להם קבלה שאם אשה בסכנה תדור נדר לא לעשות מלאכה בחנוכה ותנצל, ויש נודרים יום אחד ויש נודרים שני ימים כפי מה שירצו אך הנשים הבאים מחוץ לארץ כל אשה אינה משנה מנהג שהיה לה בחוץ לארץ עד כאן דבריו נר"ו:

כח. ירבה בסעודת שבת של חנוכה יותר משאר שבתות, וכל שכן אם חל בו ראש חודש גם כן, וכן ירבה בראש חודש טבת שהוא בתוך ימי חנוכה בשביל פרסום הנס, ומנהגינו להדליק שמן למאור לכבוד נשמת רבי מאיר בעל הנס זיע"א ביום ראש חודש טבת, ויזהר בהלל של חנוכה כי אפילו בחג המצות אין אומרים הלל גמור וכאן אומרים הלל גמור שמונה ימים, על כן יאמר אותו בכונה ובשמחה רבה:

זרע שמשון - פרשת מקץ אות י'.

יש לדקדק למה מתחילה נענש יוסף בעונש כל כך חמור שנמכר לעבד, ולבסוף נתגדל בגדולה רמה שנעשה מלך, והם תרתי דסתרי אההדי, שאם העונש היה על שחטא אם כן לאחר מירוק החטא היה די לו לצאת חפשי מאדוניו. וי"ל שרצה הקב"ה לתת רמז לישראל שהגלות יהיה לטוב להם, שלאחר הגלות יעלו בגדולה רמה, וכמו שאמרו רז"ל (שמו"ר א א) שעל ידי גלות מצרים זכו לתורה, לארץ ישראל, ולעולם הבא, כי במצרים נטהרו ונצרפו וכדכתיב (דברים ד כ) **ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים**, אמנם השבטים מכרוהו על דעת שהגלות הוא דבר רע מבלי טוב כלל, ולכן משהרס הקב"ה עצתן של שבטים שחשבו שיוסף יהיה עבד כל ימי חייו ואדרבה עשהו מלך, שוב לא נבנית, שאף לאחר שמת יעקב ונסתמו עיניהם של ישראל מחמת השעבוד, מכל מקום יוסף היה לעולם מלך, וכן בכל פעם שגלו ישראל לעולם היה לטוב להם כנודע.

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, דפו"י דף קצ"ד ע"ב.

לו) וישרח פרעה ויקרא את יוסף: שואל,
היה צריך לומר לקרא ליוסף
ולא ויקרא, שפוסק כאמצע המשפט. ומשיב, אלא **ויקרא את יוסף זהו הקב"ה**, שקראו להוציאו מן הבור, שכתוב, **עד עת בא דברו וגו' עד עת בא דברו**, זהו שכתוב, **ויקרא את יוסף**. שהקב"ה קראו. כתוב כאן **ויקרא את יוסף**, וכתוב **שם ויקרא אל משה**, מה שם קראו הקב"ה אף כאן קראו הקב"ה. ויגדל ויחקק שמלותיו, הוא משום **כבוד המלך**, כי היה צריך להתייבב לפני פרעה.

לז) ר' אלעזר פתח וכו': רא"פ, ויבא
ישראל מצרים ויעקב גר בארץ חם,
בוא וראה, הקב"ה מגלגל גלגולים בעולם,
ומקיים אסרים ושבועות. כדי לקיים השבועה
והגזרה שגזר.
לח) דהא תנן וכו': כי למדנו, לולא החביבות
והאהבה, שאהב הקב"ה את האבות,
ראוי היה יעקב לרדת למצרים בשלשלאות של
ברזל, ובאהבתו אותם, המשיל את יוסף בנו,
ועשהו מלך המושל על כל הארץ. וירדו אז כל
השבטים בכבוד, ויעקב היה כמלך.

אביעה חידות מני קדם - חידון לפרשת "יפתח" (שופטים פרקים יא-יב) מקבילה ל-מקץ על פי חיבורו של
הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל

א. מי ליפתח הצטרפו
והם עמו יצאו

ב. מי המלך שישאל כבשו
בזמן שבארץ מואב היו

ד. מאיפה ייצא היוצא
אשר לה' עולה יהיה

ה. איך היה מכוון יפתח
על שם מוצאו שמשם הלך

ו. מה יפתח עשה
כשאת בתו ראה

ג. אלו זקנים עם יפתח דברו
שיהיה להם לקצין הם רצו

לתגובות, הקדשות והערות: or.david.way@gmail.com

שבת שלום

פתרונות לגליון הקודם: **אבימלך, בעל ברית, גפן, דודו, הזכר, וישא קולו**
מוקדש להצלחת: נאור מאיר בן אסתר ורעייתו, אוריאל בן אלישבע חפצי ורעייתו.